Ο Μινυρίδας καταγόταν από ταπεινή οικογένεια της Φοινίκης αλλά απέκτησε πολλά πλούτη και πήγε και εγκαταστάθηκε στη Σαλαμίνα της Κύπρου, όπου βασίλευε ο Νικοκρέοντας, ένας απόγονος του οικιστή ήρωα, Τεύκρου. Γιος του Μινυρίδα, ο Αρκεοφώντας γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Σαλαμίνα. Κάποια μέρα, είδε την Αρσινόη, κόρη του βασιλιά, την ερωτεύτηκε και τόλμησε να ζητήσει ακρόαση από τον βασιλιά και επίσημα να την ζητήσει. Με τα πλούτη του, μπορούσε να την ζήσει στην χλιδή. Ο βασιλιάς θύμωσε με το θράσος του. Πλούτη πολλοί μπορούσαν να αποκτήσουν, ένδοξη γενιά όμως όχι. Η κόρη του προοριζόταν για τουλάχιστον αριστοκράτη.

Ο νεαρός ερωτευμένος το πήρε κατάκαρδα. Ξημεροβραδιαζόταν στα σκαλιά της Αρσινόης ώσπου η παραμάνα της βασιλοπούλας ανέλαβε να τον φέρει σε επαφή μαζί της. Οι ενέργειες της παραμάνας στάθηκαν άκαρπες. Άλλωστε, η Αρσινόη, ακατάδεχτη όπως ο πατέρας της, μαρτύρησε στους γονείς της όλα όσα η παραμάνα σκάρωνε. Αποτέλεσμα ήταν η παραμάνα να ακρωτηριαστεί και να διωχτεί. Ο Αρκεοφώντας έμεινε στα σκαλιά της σκληρόκαρδης ώσπου πέθανε από την πείνα.

Τον κήδεψαν. Η νεκρώσιμη πομπή πέρασε κάτω από τα παράθυρα της βασιλοπούλας. Η Αρσινόη έσκυψε να δει τη σορό εκείνου που την είχε μέχρι θανάτου αγαπήσει. Έμεινε εκεί. «Η θεά του έρωτα, Αφροδίτη, την τιμώρησε μεταμορφώνοντάς την σε πέτρινο σκυφτό άγαλμα», αναφέρει ο Αντωνίνος Λιβεράλης.

Η λύρα και το σουραύλι

Τη λύρα δεν χρησιμοποίησε πρώτος ο Ερμής και το σουραύλι δεν είναι εφεύρεση του Πάνα, έλεγαν στις πλαγιές της Όθρης. Οι πρωτιές αυτές ήταν του Κέραμβου, γιου του Ευσείρου και εγγονού του Ποσειδώνα. Ήταν μεγάλος μουσικός, είχε πολλά κοπάδια κι απολάμβανε

την εύνοια του Πάνα. Πρόθυμα οι νύμφες του βουνού έβοσκαν τα ζωντανά του, προκειμένου να έχουν την τύχη να τον ακούν να παίζει τη λύρα ή να φυσά το σουραύλι.

Ο Κέραμβος δεν άργησε να το πάρει επάνω του, να παινεύεται για την τέχνη του και να κακολογεί κι αποπαίρνει τις νύμφες. Κι όταν ο Πάνας τον συμβούλευσε να πάρει τα κοπάδια του από το βουνό και να τα πάει στον κάμπο, γιατί ερχόταν φονικός χιονιάς, τον αγνόησε. Και τις νύμφες που προθυμοποιήθηκαν να τα κατεβάσουν αυτές, τις αποπήρε. Τις χλεύαζε ότι δεν είναι κόρες του Δία αλλά του ποταμού Σπερχειού και της Δεινώς, μιας από τις Γερόντισσες, κόρη του Φόρκυ. Κι όταν ο παππούς του, ο Ποσειδώνας, θέλησε μιαν από αυτές, την Διοπάτρη, μεταμόρφωσε τις άλλες σε λεύκες, για όση ώρα ο ίδιος έσμιγε μαζί της.

Οργισμένες με τα λόγια του, οι νύμφες της Όθρης παράτησαν τον ίδιο και τα κοπάδια του κι έφυγαν. Ο χιονιάς πλάκωσε βαρύς και σκέπασε τα ζωντανά αλλά και τα δέντρα κι ό,τι άλλο υπήρχε πάνω στο βουνό. Ο Κέραμβος ούτε να κλάψει πια δεν μπορούσε. «Οι νύμφες τον είχαν μεταμορφώσει στο σκαθάρι «κεράμβυκα» που τρέφεται από τις φλούδες των δέντρων», εξηγεί ο Αντωνίνος Λιβεράλης. Στα παιδιά αρέσει να τον πιάνουν και να του κόβουν το κεφάλι που, με τα κυρτά μικρά του κέρατα, μοιάζει με λύρα.

(τελευταία επεξεργασία, 8 Ιουλίου 2021)